

Länssstyrelsen
Skåne

SemiAquatic
Life

Åtgärdsplan för groddjur inom Natura 2000-området Gladsaxhallar och Tobisviksheden SE 0420206, Simrishamns kommun

Titel: Åtgärdsplan för groddjur inom Natura 2000-området
Gladsaxhallar och Tobisviksheden SE 0420206, Simrishamns
kommun

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne Kristian Nilsson
SemiAquaticLife LIFE14/NAT/SE/000201

Författare: Marika Stenberg, Pia Hertonsson och Per Nyström, Ekoll AB
Kristian Nilsson, Länsstyrelsen Skåne

Denna rapport speglar författarens syn och EU ansvarar inte för
någon form av användning som kan göras av den och
information som den innehåller

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

ISBN: 978-91-7675-260-9

Rapportnummer: 2021:50

Layout: Länsstyrelsen Skåne Ekoll AB

Omslagsbild: Västra dammen Gladsaxhallar,, foto © Ekoll AB
Alla foton i rapporten är tagna av © Ekoll AB

Förord

SemiAquaticLife har pågått 2016–2021 med syfte att återställa och förbättra bevarandestatusen för grod- och kräldjur samt vatteninsekter i Natura 2000-områden i Skåne (11 områden), Danmark (15 områden), och norra Tyskland (9 områden). Målet har bland annat varit att säkerställa livskraftiga metapopulationer av arter som anges i bilaga II-V i EU:s Art- och habitatdirektiv.

Denna åtgärdsplan är en del i ”After Life Conservation plan” för Natura 2000-området Gladsaxhallar och Tobisvikheden inom Life-projektet SemiAquaticLife. En ”After Life Conservation plan” beskriver de åtgärder som genomförts inom projektet samt hur det långsiktigt ska kunna förvaltas. Ett genomförande av åtgärdsplanen leder till att det långsiktiga syftet och målet med projektet kommer att nås. Planen är rådgivande och ska ses som ett komplement till de andra planer som finns för Gladsaxhallar och Tobisvikheden.

Ingela Lundqvist
Chef för naturvårdsenheten, Länsstyrelsen Skåne

Innehåll

FÖRORD	3
ENGLISH SUMMARY	5
INLEDNING	6
BESKRIVNING AV OMRÅDET	6
ALLMÄN BESKRIVNING AV GLADSAXHALLAR OCH TOBISVIKSHEDEN	6
BIOLOGISKA BEVARANDEVÄRDEN.....	6
UTFÖRDA ÅTGÄRDER	7
NYGRÄVNING AV VATTEN	7
INVENTERINGAR	8
<i>Groddjur</i>	8
LÅNGSIKTIG SKÖTSEL	8

English Summary

This report presents the After-Life conservation plan for the Natura 2000-site Gladsaxhallar och Tobisvikheden. Gladsaxhallar och Tobisvikheden has been one of the sites in the Life project “SemiAquaticLife - Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna”. The project has been running between 2016 and 2021 with the aim of restoring and improving the conservation status of amphibians, reptiles, and aquatic insects in Natura 2000-areas in southern Sweden (11 areas), Denmark (15 areas), and northern Germany (9 areas). The aims of the project have been to ensure viable metapopulations of species listed in Annex II-V of the EU Species and Habitats Directive, but also to increase public awareness and understanding of the need for restoration measures for semi-aquatic insects, amphibians, and reptiles.

Gladsaxhallar och Tobisvikheden is a Natura 2000 site. The long-term management of the site is the responsibility of the County Administrative Board of Skåne.

Targeted species have been Fire-bellied toad, Agile frog, European Tree frog and sand Lizard. However, the Sand Lizard has not been found at the site during the project. Actions performed in the area have been creating new wetlands and restoring existing wetlands. Clearing of trees and bushes have improved shoreline of wetlands.

The planned long-term management of the sites can be seen in the table below.

Proposed management at Gladsaxhallar och Tobisvikheden for viable populations of targeted species

Management action	Frequency	Estimated costs (each time)	Comments
Grazing	Yearly	Not estimated	
Monitoring of amphibians	Every third year	15 000 kr	½ a day for Tree frog, ½ a day Fire-bellied toad and ½ a day for Agile frog.

Inledning

Denna åtgärdsplan beskriver vad som har gjorts inom Gladsaxhallar och Tobisviksheden för att nå de mål som är uppsatta inom Life-projektet SemiAquaticLife – ”Recreating habitat complexity for semi-aquatic fauna” samt den skötseln som behövs för att upprätthålla dem.

Projektet har pågått 2016–2021 med syfte att återställa och förbättra bevarandestatusen för grod- och kräldjur och vatteninsekter i Natura-2000-områden i södra Sverige (11 områden), Danmark (18 områden), och norra Tyskland (9 områden). Målet har varit att säkerställa livskraftiga metapopulationer av arter som anges i bilaga II-V. Ett annat mål är att öka medvetenheten och förståelsen bland markägare, arrendatorer, allmänheten etc om behovet av restaureringsåtgärder för semiakvatiska insekter samt grod- och kräldjur. Projektet har finansierats av EU Life Nature (Project LIFE14 NAT/SE/000201). Arbetet är genomfört tillsammans med Simrishamns kommun och Länsstyrelsen Skåne.

Beskrivning av området

Uppgifter om området

Natura 2000-område: pSCI-SE 0420206

Län: Skåne

Kommun: Simrishamn

Markägare: Simrishamns kommun

Förvaltare: Länsstyrelsen Skåne

Allmän beskrivning av Gladsaxhallar och Tobisviksheden

Det betade området Gladsaxhallar och Tobisviksheden ligger nära kusten strax norr om Simrishamn. Närheten till Simrishamn gör att området utnyttjas som strövområde speciellt det kustnära stråket vid Vårhallen. I nordvästra delen, väster om väg 9 (Gladsaxområdet), finns en brukshundsklubb (vid Hallagården) medan Vårhallen ligger öster om väg 9.

Biologiska bevarandevärden

Området nära havet domineras av torra sandhedar, buskage och hällkar med förekomst av flera rödlistade fåglar, insekter och kärlväxter. Bland de rödlistade grod- och kräldjuren kan nämnas strandpadda och sandödlor (tabell 1). Vårt åtgärdsområde omfattar enbart Gladsaxområdet, dvs väster om väg 9 (figur 1). Här fanns innan projektet inga kända lekvattnen för groddjur eller noterade förekomster av sandödlor. Groddjuren vid Vårhallen förväntas inte kunna kolonisera Gladsaxområdet på egen hand eftersom den trafikerade väg 9 förhindrar detta. Området ligger dock nära Bäckhalladalen där det finns flera av fokusarterna i projektet (se föregående område med löpnummer 9) vilka förväntas kunna kolonisera på egen hand. Landmiljöerna är lämpliga för groddjur eftersom det förekommer rikligt med övervintringsplatser (stenhögar), buskage och lövskog. Före projektets start fanns inga lekvattnen lämpliga för groddjur och insekter i området.

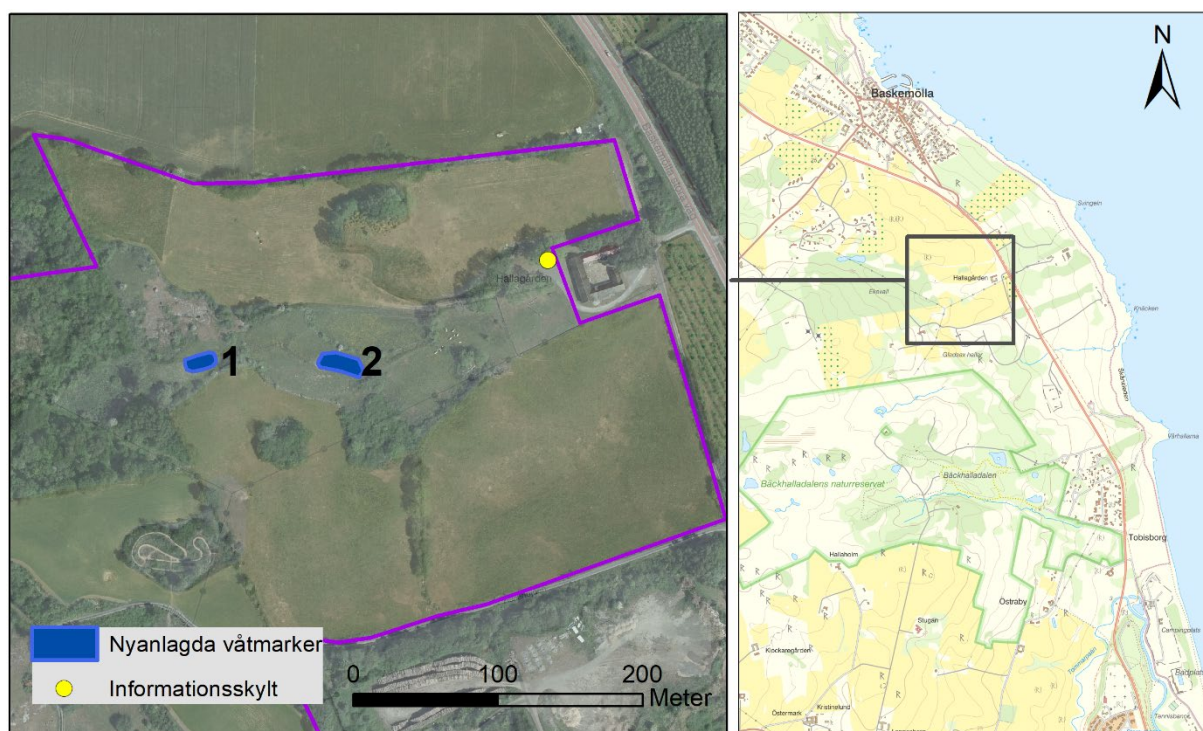
Tabell 1. I Gladsaxhallar och Tobisvikheden förekommande groddjursarter, rödlistade arter och/eller arter som är upptagna i EU:s Art- och habitatdirektiv som är knutna till småvatten, våtmarker och kärrområden. Rödlistekategori enligt rödlistan 2020.

Svenskt namn	Latinskt namn	Rödlistekategori	Art- och habitatdirektivet
Strandpadda	<i>Epidalea calamita</i>	NT	bilaga 4
Lövgroda	<i>Hyla arborea</i>		bilaga 4
Större vattensalamander	<i>Triturus cristatus</i>		bilaga 2
Sandödlä	<i>Lacerta agilis</i>	VU	bilaga 4

Utförda åtgärder

Nygrävning av vatten

Under 2019 och 2020 grävdes två nya vatten i de norra delarna av Gladsaxhallar och Tobisvikheden (figur 1) för att gynna främst klockgroda. Förhoppningen är att dessa två även ska kunna gynna större vattensalamander, lövgroda och långbensgroda som finns i närliggande Bäckhalladalen.

Figur 1. Karta över utförda åtgärder inom SemiAquaticLife i norra delen av Gladsaxhallar och Tobisvikheden.

Figur 2. De två nyanlagda vattnen inom Gladsaxhallar och Tobisvikheden Natura 2000-område. Till vänster: västra våtmarken (nr 1, figur 1) och till höger: östra våtmarken (nr 2, figur 1).

Inventeringar

Groddjur

Inventeringar av groddjur med fokus på förekommande arter (tabell 1) gjordes både före och efter åtgärderna gjorts. Under inventeringen 2016 (före) fanns inga lekvatten för groddjur i området enbart en fuktig yta mitt i området. Området besöktes återigen både 2020 och 2021 men inga groddjur hittades i de två dammarna. Båda våtmarkerna hade låga vattennivåer och vattnet som kommer från en källa uppströms var förhållandevis kallt. Lövgroda hördes dock strax väster om området.

Sammanfattningsvis visar inventeringarna att groddjuren ännu inte etablerat sig våtmarkerna. Under åtgärder beskrivs de återkommande skötselåtgärder som behövs för att bibehålla våtmarkerna.

Långsiktig skötsel

Betesdrift inom området minskar risken för igenväxning av de nygrävda vattnen. Återkommande röjningar för att hålla bort igenväxning av till exempel slån behövs också. Områdets buskar är dock av betydelse för såväl lövgroda som hasselmus, men korna behöver komma till och beta överallt. Blir buskagen för stora kommer träd att etablera sig i buskagen och då försvinner de på sikt. Då våtmarkerna är relativt små kan rensning bli aktuellt. Det bör också undersökas om det är möjligt att göra ytterligare en våtmark i området. Dock innebär det troligen att jordmassor inte kommer att kunna läggas på plats.

Tabell 2. Föreslagna skötselåtgärder för att gynna groddjuren för Gladsaxhallar och Tobisvikheden.

Skötselåtgärder	Frekvens	Kostnad (per tillfälle)	Kommentar
Betesdrift	Årligen	ej skattad	
Inventeringar groddjur	Vart tredje år*	15 000 kr	½ natt lövgroda och ½ dag klockgroda och långbensgroda ½

